

Lang ventetid på demensudredning

Det kræver stadig mere tålmodighed at blive udredt for demens i Danmark. Kun 18 % af patienter henvist til demensudredning i 2023 blev udredt inden for 90 dage. Til sammenligning blev 22 % af patienterne udredt inden for 90 dage i 2022, og 42 % blev udredt inden for 90 dage i 2021. Det fremgår af årsrapporten for Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for demens, forkortet DanDem, der blev udgivet i juni måned.

Kvalitetsstandarden for udredningstiden for demens er højst 90 dage, men nye tal fra Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for demens viser, at nogle patienter må vente mere end 125 dage. Årsrapporten fra DanDem giver en oversigt over blandt andet udredningstid, brugen af korte kognitive tests, neuropsykologisk undersøgelse, ADL-vurdering, strukturel scanning af hjernen og sygdomsspecifikke demensdiagnoser, behandling med anti-demensmedicin, henvisning til demenskoordinator samt brugen af supplerende parakliniske specialundersøgelser.

På grund af implementering af to nye datakilder i første kvartal af 2023 dækker årsrapporten undtagelsesvist kun de sidste tre kvartaler af 2023. I perioden 1. april til 31. december 2023 blev der indberettet 7.457 udredningsforløb. For første kvartal blev der registreret 2.488 forløb, hvilket giver et samlet estimeret antal på 9.945 udredningsforløb for 2023. Antallet ligger på niveau med de foregående år.

Udfordret kapacitet

Udredningstiden fortsatte med at stige i 2023 for andet år i træk med en median udredningstid på 75 dage på landsplan. Den fjerdedel af patienterne, der blev udredt hurtigst, havde en udredningstid på under 37 dage, mens den fjerdedel af patienterne, der måtte vente længst, havde en udredningstid på mere end 125 dage svarende til godt fire måneder eller mere.

De længste udredningstider sås i Region Nordjylland, hvor kun 4 % af patienterne i 2023 blev udredt inden for 90 dage, samt i Region Sjælland, hvor kun 6 % blev udredt inden for 90 dage. Knap så grelt stod det til i Region Hovedstaden, hvor andelen af patienter udredt inden for 90 dage var 25 %, og i Region Syddanmark, hvor andelen var 22 %.

Styregruppen for Kvalitetsdatabasen vurderer, at der stadig ikke er sket tilstrækkelig øgning af kapaciteten, hvilket kan bekymre i forhold til udsigten til en støt voksende ældrebeholdning.

Positiv udvikling

Der var fremgang at spore i andelen af patienter, der får foretaget neuropsykologisk undersøgelse. I 2023 fik 42 % af patienterne, der var mistænkt for demens i let grad, *mild cognitive impairment* (MCI) eller vurderet kognitivt intakte, tilbudt neuropsykologisk undersøgelse, hvilket er en stigning i forhold til 2022, hvor andelen kun var 35 %.

Dog sås betydelig variation på tværs af regionerne: i Region Hovedstaden var andelen oppe på 52 %, mens den i Region Syddanmark lå på kun 22 %. Ifølge styregruppen medfører den manglende adgang til eller anvendelse af neuropsykologisk undersøgelse større risiko for fejldiagnosticering.

Også hvad angår andelen af patienter med vaskulær eller *mixed* demens i let til moderat grad, som får foretaget en MR-scanning, sås pæn fremgang. Andelen var steget fra 51 % i 2021 og 62 % i 2022 til 70 % i 2023, hvilket på landsplan er lige på tærsklen til at opfylde den ønskede kvalitetsstandard på mere end 70 %. Både Region Hovedstaden og Region Nordjylland opfyldte kvalitetsstandarderne i 2023.

Udredning sent i sygdomsforløbet

Andelen af patienter med demens i let til moderat grad, som fik tilbudt supplerende parakliniske specialundersøgelser (PET-scanning eller biomarkørbestemmelse), udviste en tilsvarende positiv fremgang. I 2021 var andelen 57 %, i 2022 67 %, og i 2023 kom den op på 76 % på landsplan og nærmede sig dermed kvalitetsstandarderne på mindst 80 %.

Også de henviste patienters kognitive status fremgår af årsrapporten. Kun 9 % af patienterne blev vurderet kognitivt intakte, mens ikke mindre end 53 % af de patienter, der fik en demensdiagnose, havde demens i moderat til svær grad på diagnositidspunktet. Andelen var uændret fra tidligere år.

Den høje andel med moderat til svær demens indikerer, at patienterne desværre er relativt langt henne i deres sygdomsforløb, når diagnosen stilles, og at en målsætning om tidligere opsporing af demens ikke er opfyldt.

Stapelfeldt CM, Løngaard K. Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens (DanDem), National årsrapport 2023. Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram; 2024.

[Sundhed.dk](https://sundhed.dk)

Oprettet: 15. juli 2024